

деятельности может быть возбуждено лишь по заявлению заинтересованного лица и рассматривается только в отношении заявленных требований.

Истец обязан доказать лишь сам факт распространения сведений, порочащих его деловую репутацию в сфере предпринимательской и иной хозяйственной (экономической) деятельности. Наряду с этим истец вправе представлять доказательства несоответствия действительности распространенных о нем сведений и их негативного влияния на его деловую репутацию в сфере предпринимательской и иной хозяйственной (экономической) деятельности.

Обязанность доказывать соответствие действительности распространенных об истце сведений возлагается на ответчика независимо от того, предъявлено ли требование о защите деловой репутации либо о возложении на средство массовой информации обязанности опубликовать опровержение.

При рассмотрении вопроса о возможности принятия искового заявления о защите деловой репутации к производству хозяйственный суд проверяет: конкретизированы ли в исковом заявлении сведения, которые истец считает умаляющими его деловую репутацию (например, на какой странице, в каком абзаце печатной публикации эти сведения содержатся); в чем выражается их несоответствие действительности и какой порядок их опровержения предлагает истец (при предъявлении требования об опубликовании опровержения его текст должен быть представлен хозяйственному суду).

Література:

1. Гладкий, П.А. Дискредитация деловой репутации конкурента / П.А. Гладкий // Консультант Плюс: Белорусская технология 3000 [Электронный ресурс] / ООО «Юр-Спектр». – Минск: 2013
2. Рачковский, В.В. Противодействие недобросовестной конкуренции и защита деловой репутации / В.В. Рачковский // Консультант Плюс: Белорусская технология 3000 [Электронный ресурс] / ООО «Юр-Спектр». – Минск: 2013

Научный руководитель: к. ю. н., доц. Пантелеева Н.В.

ЩОДО ТВАРИНИ ЯК ЗАСОБУ ТА ЗНАРЯДДЯ ЗЛОЧИНУ

Овдієнко Г. В.

*студентка III курсу юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
e-mail: a_ovd@mail.ru*

Ключові слова: тварина як засіб вчинення злочину, засоби та знаряддя вчинення злочинів, тварина як знаряддя злочину

Швидкий розвиток суспільства та зміни у світогляді людей призводять до все більшого використання для вчинення злочинів специфічних засобів та знарядь. Вітчизняна кримінологічна наука наразі піддає різносторонньому вивченню нові явища, пов'язані із розвитком злочинності в Україні. Подібні дослідження можуть допомогти знизити рівень криміногенних чинників та запобігти вчиненню більшості злочинів.

У кримінології розроблено теоретичні положення щодо засобів та знарядь, їх співвідношення та окремих видів. Засоби вчинення злочину – це предмети матеріального світу, що застосовуються злочинцем при вчиненні суспільно небезпечного діяння

Знаряддя ж входять до визначення засобів, однак, виділяються в окрему групу через особливості моменту та мети застосування під час вчинення злочину.

Тварина є особливим об'єктом права. Законодавець визначає живих істот джерелом підвищеної небезпеки через такі їх риси як: відносна контрольованість, непередбачуваність поведінки, необхідність дотримання спеціальних правил поводження для безпечного використання. Визначення тварини міститься у ч.1 ст.180 Цивільного Кодексу України, а також у Законі України «Про захист тварин від жорстокого поводження». Отож, тварина – це біологічні об'єкти, що належать до фауни: сільськогосподарські, домашні, дикі, у тому числі домашня і дика птиця, хутрові, лабораторні, зоопаркові, циркові

Тварини як засоби та знаряддя злочину використовуються доситьтривалий час. Ще в романах класиків художньої літератури герої використовують тварин для реалізації злочинних намірів. Так, Китаєва В. А. вказує: «Після виходу однойменного твору Конан-Дойля, в науці виник феномен так званого «баскервіолізму». Дане поняття застосовується для визначення злочинів, вчинених з використанням тварин, зокрема, собак.»[1, с. 54]

В Україні на сьогодні відсутні статистичні дослідження щодо системи злочинності, пов'язаної з використанням тварин. Натомість, як вказує Плешаков А. І.: «За статистикою за 2011 рік в Російській Федерації, 1,5% злочинів було вчинено із застосуванням живих істот, зокрема, тварин. Цей показник, на перший погляд, є досить невисоким. Здавалось би, абсолютна більшість злочинців не використовує тварин під час скоєння суспільно небезпечних діянь. Однак, слід пам'ятати, яким би мізерним не був відсоток правопорушень, якщо вони існують, правоохоронні органи мають докласти всіх зусиль для їх усунення.»[2, с. 26]

Структура злочинності із застосуванням тварин є складною. Як наголошує Плешаков А. І.: «У Російській Федерації найбільше злочинів вчиняється проти життя та здоров'я особи (45%) Частіше за все, в цій групі скоюються вбивства, тяжкі тілесні ушкодження та тілесні ушкодження середньої тяжкості. Другими за кількістю ідуть злочини проти власності (30%). Серед цієї групи виділяються крадіжки, і грабежі. Зокрема, відомий випадок, коли крадіжки ювелірних прикрас, зокрема браслетів для ніг, вчиняв пес породи чихуа-хуа. Він, непомітно підкрадався до жертви і зубами розстібував прикрасу. Господар собаки був відомим кінологом і саме він натренував тварину для протиправної роботи

За статистикою за 2011 рік, 20% злочинів і з використанням тварин як знарядь та засобів вчиняються у вигляді контрабанди.»[2, с. 27]Після декриміналізації в Україні частину складу злочину, передбаченою ст.. 201 Кримінального Кодексу, кількість злочинів у сфері перевезки через державний кордон заборонених вантажів значно зменшилася. Натомість, кількість вчинюваних діянь з використанням живих істот залишилася на тому ж рівні. Наприклад, Ромов А. Т. вказує, що через кордон між Україною та Польщею один з правопорушників намагався перевезти на фокстер'єрі платиновий дріт, щільно обмотавши ним тварину та одягнувши поверх дроту спеціальний костюм для собак.[3, с. 12]

До інших злочинів, що можуть вчинятися за допомогою тварин входять: шахрайства, зґвалтування, задоволення статевої пристрасті неприродним шляхом, незаконне полювання, тощо. Характеристика особи злочинця, що вчиняє такі злочини є досить розмитою, важко назвати суттєві її характеристики. Як вказує Тарасенко В. К.: «Найчастіше це чоловік (52% злочинів) віком від 25 до 30 років, який вчиняє злочин вперше (69% випадків), є освіченим, має постійну роботу. Досить часто, до речі, такі особи є спеціалістами з дресирування, хоча інколи і зустрічаються народні умільці. Для особи злочинця характерним є високий інтелектуальний рівень, наявність постійного заробітку (31% випадків), наявність сім'ї, дітей. Найчастіше такі особи вчиняють умисні злочини за допомогою тварин, однак кількість необережних діянь теж є високою.»[4, с. 55] Так, через те, що тварина є об'єктом підвищеної небезпеки, навіть вчинення нею дій без згоди господаря вважається таким, що підлягає кримінальній відповідальності. Часто тварини наносять потерпілим тілесні ушкодження, полюють в заборонених місцях, викрадають речі без згоди власників. Однак, у такому випадку особа-господар буде відповідати за злочинну недбалість або злочинну

самовпевненість. Вчинити казус з використанням живої істоти, за чинним законодавством, майже неможливо.

До умов вчинення суспільно небезпечних діянь з використанням тварин відносяться, зокрема: розвиток дресирування як науки, виведення нових спеціалізованих порід, відсутність державного контролю за розведенням тварин, слабка обізнаність населення щодо порядку поводження живими істотами, тощо. Щодо безпосередніх причин вчинення злочинів належать такі, як: поведінка потерпілого поряд із твариною, недбалість правоохоронних органів та службових осіб, недбалість потерпілих щодо охорони власних речей, тощо. На формування причин та умов злочинності у даній сфері впливають і специфічні фонові явища. Так, наявність величезної кількості безхазяйних собак призводить до вчинення ними нападів на людей. Дуже часто у таких зграях беруть участь не тільки дикі тварини, а й ті, що мають господарів. До того ж, фоновими явищами є економічна нестабільність у суспільстві, низька правова культура, низькі знання людей щодо засобів самооборони проти тварин.

В залежності від типу вчинюваного злочину, жертвами злочинів з використанням тварин можуть бути різні особи. Розглянемо найбільш широко розповсюджені злочини даного спектра. Так, Плешаков А. І. вказує: «У разі заподіяння шкоди життю та здоров'я твариною жертвою виступають молоді жінки (67%) та чоловіки (33%) віком від 16 до 35 років.»[2, с. 28] Злочини частіше за все вчиняються ввечері або в нічний час у парках, на безлюдних вулицях, під час прогулянок у лісі, тощо. Поведінка жертви буває різною. Зазвичай, вони або провокують тварину на вчинення злочину, або ж злякавшись, голосно кричать, намагаються втекти, що викликає агресію живої істоти. Якщо даний злочин вчиняється умисно, то жертва є знайомою з власником тварини. Метою та мотивом злочину може бути помста, ревнощі, отримання користі.

Якщо ж за допомогою тварини вчиняється злочин проти власності, то жертвою інша особа. За словами Плешакова А. І. «Найчастіше це людина середнього віку (від 35 до 50 років), яка через певні вади здоров'я або через розсіювання уваги не помічає тварину. .»[2, с. 28] Такі злочини можуть вчинятися у будь-який час дня, найчастіше -- у людних місцях. Крадіжки з квартир не підпорядковуються загальним правилам. Тут відсутні спеціальні положення щодо жертви злочину та щодо часу його вчинення. Хоча, більшість тварин все ж обирає для вчинення злочину ніч.

Як наголошує Тарасенко: «Вчені прогнозують, що у великих містах кількість безхазяйних тварин з кожним роком буде збільшуватися у 1,2-1,5 разів. Це негативне явище пов'язано з відсутністю належної уваги з боку державної влади, відсутністю ефективних цільових програм, малою розробкою законодавства. Що ж до домашніх тварин, то вчені наполягають на тому, що все частіше будуть використовуватися екзотичні види живих істот.»[4, с. 55] Так, наразі, найчастіше для вчинення злочину використовуються собаки. Найбільш популярними породами є пітбультер'єр, кавказька вівчарка, коллі, фокстер'єр, мастиф. На другому місці йдуть коти, далі – папуги, гризуни та інші тварини. Водночас, вчені прогнозують, що в найближчому майбутньому для злочинів почнуть використовувати змії, отруйних павуків, мавп різних видів. Це пояснюється тим, що перші два з вищезгаданих типів живих істот є досить зручними для вчинення вбивств, треті ж є досить розумними і їх інтелектуальний рівень значно перевищує інтелект тієї ж собаки.[4, с. 55]

Профілактика вчинення злочинів тваринами, на жаль, зараз майже не ведеться. Існує декілька місцевих програм щодо обов'язковості реєстрації тварин, здійснення контролю та нагляду за їх популяцією. Однак, загальнодержавна політика в цій сфері залишається невизначеною. Натомість, міські програми частіше за все, залишаються номінальними, не дієвими і рідко коли дозволяють дійсно зменшити кількість вчинюваних злочинів. Перш за все, для профілактики злочинності з використанням тварин треба розробити комплекс заходів що законодавчого урегулювання відповідних питань: внести зміни до діючих актів щодо обов'язковості ведення реєстру тварин, встановити адміністративні стягнення у вигляді арешту

або громадських робіт за недотримання правил поводження з живими істотами. Кожна тварина має отримати власний жетон для того, щоб вільно пересуватися по місту. Також, на придбання більшості видів живих істот мають надаватися дозволу, з урахуванням психічного та фізичного стану майбутнього власника, достатності його часу для виховання тварини, наявності у особи правопорушень у вищезгаданій сфері, тощо. До обставин, що обтяжують покарання до ч. 1 ст. 67 Кримінального Кодексу доречно буде додати п. 14 з визначенням «Вчинення злочину з використанням тварини». Таким чином, держава зможе забезпечити гідний нагляд та контроль у сфері переміщення, розпліднення та використання для злочинних цілей тварин в Україні [2, с. 29]

Отож, тварини є особливим видом знарядь та засобів злочинів, що активно вивчаються як вітчизняними, так іноземними кримінологами.

Науковий керівник: к.ю.н, доц. Храмцов О. М.

Література:

- 1 . Китаєва В. А. Животное как орудие преступления/В. А. Катаєва//Бизнес и власть – 2009 -- № 4 – с. 53-55
2. Плешаков А.І. Собака - орудие преступления/А. І. Плешаков//Советы юриста – 2005 - № 2 – с. 25-31
3. Ромов А. Т. Тварина – засіб, предмет та знаряддя злочину/ А. Т. Ромов//Юридичний вісник – 2006 - № 1 – с. 10-13
4. Тарасенко В. К. Тварина як об'єкт права/ В. К. Тарасенко//Держава і право – 2004 -- № 4 – с. 54-57

**ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО АКЦІОНЕРНІ ТОВАРИСТВА» У КОНТЕКСТІ
ПРОТИДІЇ РЕЙДЕРСТВУ**

Олійник Олена Володимирівна

студентка 4 курсу, 44 групи

Полтавського юридичного інституту

Національного університету «Юридична академія України

імені Ярослава Мудрого»

e-mail: lenchyk25@mail.ru

Ключові слова: рейдерство, закон, акціонерне товариство, акція, загальні збори.

У всьому світі рейдерство розцінюють як фактор недосконалості політичних, правових структур влади в державі, її чинного законодавства, відсутності належних умов для захисту бізнесу, прав власників і рівноправної конкуренції. І те, що в Україні є таке явище, як рейдерство, ще раз підкреслює глибину системних проблем нашої держави.

Однією з цілей прийняття Закону України «Про акціонерні товариства» (далі – Закон) був захист акціонерних товариств (далі – АТ) від рейдерства, під яким розуміють знищення компанії і перерозподіл її власності та корпоративних прав. Історію українського рейдерства умовно поділяють на два періоди. Перший (початок 90-х років – 2000 рік) характеризується тим, що підприємства захоплювали відверто кримінальним шляхом, досить часто із застосуванням фізичного насильства). Другий (з 2000 року) відрізняється напівзаконним загарбанням підприємств, більш легальними методами боротьби та активним протистоянням рейдерству. Головною метою рейдерства вважається приборкання великого бізнесу, великих фірм, підприємств, захоплення значних площ, земельних ділянок, обладнання і нерухомості.[2, с.47]